

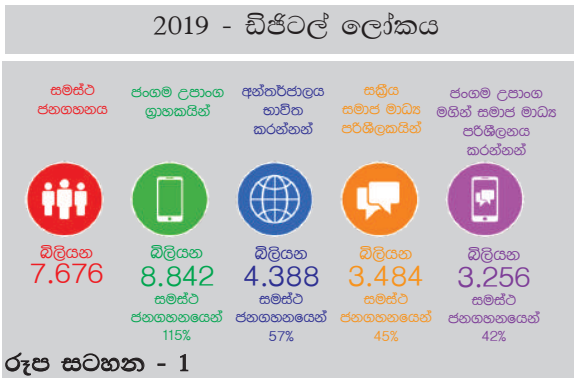
සයිබර් අවකාශය
තුළ ශ්‍රී ලාංකීය
ප්‍රමිතීන්ගේ හැසිරීම
හා භාවිතය

පසුබිම

තාක්ෂණික උපාංග (Technological devices) හා එකිනෙකට සම්බන්ධ පද්ධති ජාලයන් (networks) ඔස්සේ, අන්තර්ජාලය (Internet) තුළ පවතින මෘදුකාංග හා සේවාවන් (Software and Services) සමග පරිශීලකයන්ගේ අන්තර්සම්බන්ධතා නිසා ඇතිවන පරිසරය සයිබර් අවකාශය (Cyberspace) වශයෙන් හඳුනාගත හැකිය. මෙම සංකීර්ණ සිද්ධි දාමය සිදුවන්නේ භෞතික ඉඩකඩක නොවේ!

2019 ජනවාරි වනවිට, ලොව පුරා අන්තර්ජාලය භාවිත කරන අයගේ ප්‍රමාණය බිලියන 4.3 ඉක්මවූ අතර එහි ප්‍රතිශතය ලෝක ජනගහනයෙන් 57% කි. සෑම දිනකම සාමාන්‍යයෙන් මිලියනයකටත් වඩා ප්‍රමාණයක් අලුතින් අන්තර්ජාලය භාවිත කරන්නන් අතරට එක් වෙයි. 2019 ජනවාරි මස තොරතුරුවලට අනුව, අන්තර්ජාලය භාවිත

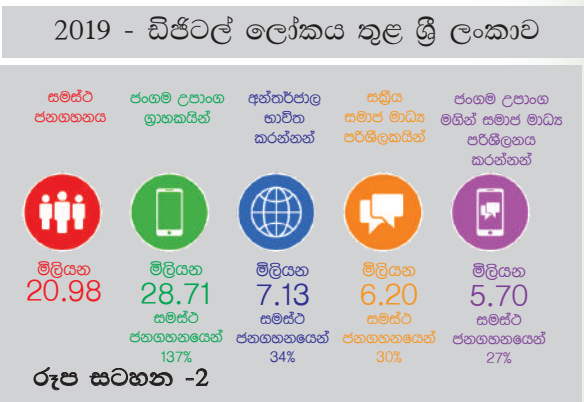

කරන්නෙක් සාමාන්‍යයෙන් දිනකට පැය 6.5 ක පමණ කාලයක් අන්තර්ජාලය තුළ ගත කරයි. මෙහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වශයෙන් සමස්ත ලෝක වාසී ඩිජිටල් ප්‍රජාව 2019 වසර තුළ අන්තර්ජාලය භාවිත කරන මුලු කාලය වසර බිලියන 1.2 ක් ඉක්මවනු ඇත².

එම කාලයෙන් වැඩි ඉඩක් සමාජ මාධ්‍ය ජාලා විසින් අත්පත් කර ගෙන ඇත.

අන්තර්ජාලය භාවිත කරන්නන්ගෙන් 80%ක්ම එහි ඇති විවිධ සේවා අතුරින් සමාජ මාධ්‍ය තුළ සක්‍රීයව සැරිසරයි. 2018 ජනවාරි සිට 2019 ජනවාරි තෙක් ලෝක ජනගහනය 1.1%කින් වර්ධනය වී ඇති අතර අන්තර්ජාලය හා සක්‍රීය සමාජ මාධ්‍ය භාවිත කරන්නන්ගේ වර්ධනයෙහි ප්‍රතිශතය 9%ට වඩා වැඩිය³. (රූප සටහන - 1)

2019 ජනවාරි වන විට, ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ජනගහනය මිලියන 20.98 කි. ඉන් අන්තර්ජාලය භාවිත කරන්නන්ගේ ප්‍රමාණය මිලියන 7.1 ක් ඉක්මවයි. එය මුලු ජනගහනයෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 34% කි. අන්තර්ජාලය භාවිත කරන්නවුන් අතරින් සක්‍රීය සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලකයන්ගේ ප්‍රමාණය මිලියන 6.2 කි. එහි ප්‍රතිශතය 87% කි³. (රූප සටහන - 2)

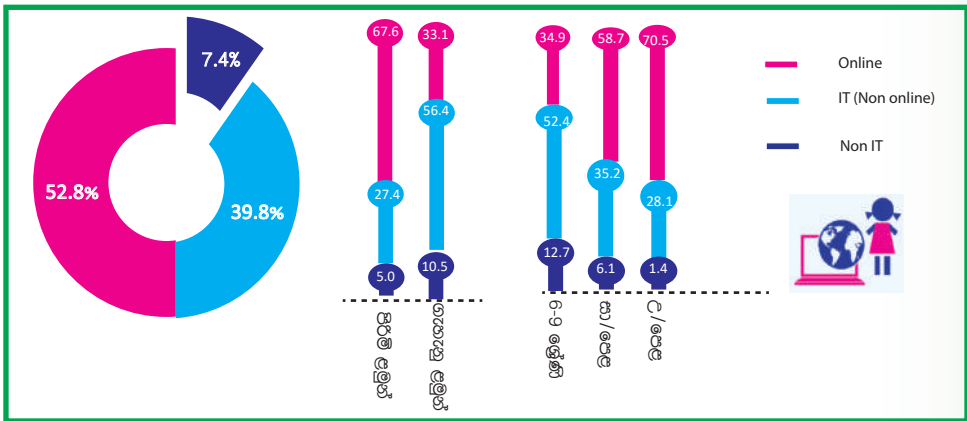
ශ්‍රී ලංකාවේ වයස අවුරුදු 16ත් 30ත් අතර පසුවන අයගේ සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලනය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් කරුණක් අනාවරණය කරගෙන ඇත. මෙම වයස් කාණ්ඩයේ පසු වන්නන්ගෙන් 50% ක් දිනකට පැය 1 සිට 5 දක්වා කාල පරාසයක් සමාජ මාධ්‍ය ඇසුරේ කල් ගෙවන අතර, 10% ක් පැය 5 කට අධික කාලයක් සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලනය කරයි. සෙසු 40% පරිශීලනය කරන්නේ පැයකට අඩු කාලයකි⁴.

ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ පරිගණක සාක්ෂරතාවය හා ඩිජිටල් සාක්ෂරතාවය අඛණ්ඩව වර්ධනය වෙමින් පවතී. එමෙන්ම ලාංකික ප්‍රජාව තවදුරටත් අන්තර්ජාලයට ප්‍රවිෂ්ට වීමට භාවිත කරන ප්‍රමුඛතම උපාංගය පරිගණක නොවන බව පහත සංඛ්‍යා දත්ත තුළින් පැහැදිලි වෙයි⁵.

සයිබර් අවකාශය තුළ ශ්‍රී ලාංකීය ළමයින්

2017 වසරේ UNICEF සංවිධානය හා IPID ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලාංකික වයස 11-18 අතර ළමයින් ඇසුරින් සිදුකළ සමීක්ෂණයකදී සයිබර් අවකාශය තුළ ලාංකික ළමයින්ගේ හැසිරීම සම්බන්ධයෙන් වැදගත් කරුණු ගණනාවක් අනාවරණය වී ඇත. වයස අවුරුදු 11 - 18 න් අතර ශ්‍රී ලාංකික ළමයින්ගෙන් 52.8% කට ඩිජිටල් උපාංගයන්ට හා අන්තර්ජාලයට පිවිසීමේ හැකියාව ඇත (Online users). එම වයස් කාණ්ඩයේ ළමයින් 39.8%ක් අන්තර්ජාලය පරිශීලනය නොකරන මුත් ඩිජිටල් උපාංග පරිහරණය කරයි (Non Online IT users). මෙම අවස්ථා දෙක වෙනම ළගා විය නොහැකි ළමයින්ගේ ප්‍රමාණය 7.4% කි (Non IT users). මේ ආකාරයට අන්තර්ජාලය හා ඩිජිටල් උපාංග භාවිතය උක්ත වයස් පරාසයෙහි ළමයින් අතර සිදු වන ආකාරය ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා ඔවුන් අධ්‍යාපනය ලබන ශ්‍රේණි පදනම් කරගෙන පහත සඳහන් ආකාරයට විශ්ලේෂණය කළ හැකිය⁶.

අන්තර්ජාලය භාවිත නොකරන නමුත් ඩිජිටල් උපාංග පරිහරණය කරන අයගෙන් (Non Online IT users), තුනෙන් දෙකක් පමණ අන්තර්ජාලය පරිශීලනයට කැමැත්තක් ඇත. එසේ වුවත් ඔවුන්ට අන්තර්ජාල පහසුකම් සහිත පරිගණකයක් හෝ ජංගම දුරකථනයක් හෝ වෙනත් එවැනි උපාංගයක් නොමැතිකම, අන්තර්ජාලය වෙත පිවිසීම පිළිබඳ දෙමව්පියන් තුළ ඇති නොකැමැත්ත වැනි හේතු ප්‍රධාන සීමාකම් වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇත⁶.

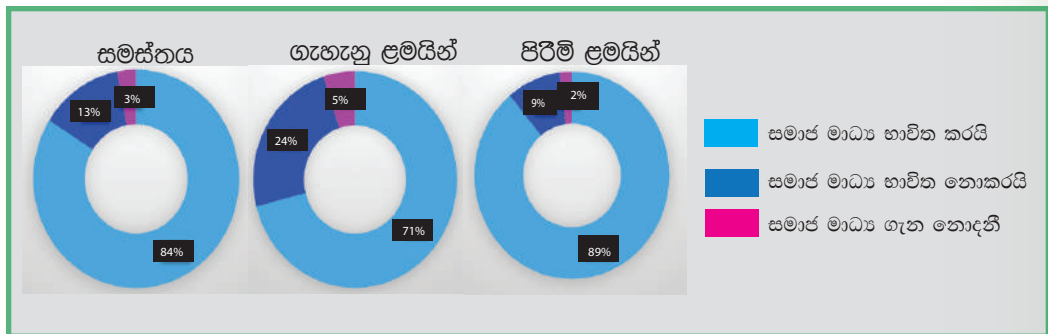
අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන ළමයින් (Online users), අන්තර්ජාල පරිශීලනය ආරම්භකරන සාමාන්‍ය වයස අවුරුදු 13 පමණ වන අතර මේ සඳහා ජාතිය හෝ ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් වෙනසක් නොමැත. පෙර වයස්වලදී (අවුරුදු 5 - 7 පමණ) අන්තර්ජාලය පරිශීලනය ආරම්භ කරන අයගෙන් 77% ක් පමණ පිරිමි ළමයින් වන අතර පසු වයස්වල (අවුරුදු 18 පමණ) අන්තර්ජාලය පරිශීලනය ආරම්භ කරන අයගෙන් 75%ක් පමණ ගැහැනු ළමයින් වෙයි⁶.

අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන ළමයින්ගෙන් (Online users), අන්තර්ජාලය වෙත පිවිසීම සඳහා 74.8% ක් ජංගම දුරකථන ද, 66.5% ක් පරිගණක ද මාධ්‍ය ලෙස භාවිත කරයි. අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන ළමයින් (Online users) අතරින්, පිරිමි ළමයින්ගෙන් බහුතරය එනම් 60.3% ක් පමණ අන්තර්ජාල භාවිතය පිළිබඳ තමන් විසින්ම ඉගෙනගෙන ඇති අතර ගැහැනු ළමයින්ගෙන් බහුතරය වන 47.3% ක ප්‍රමාණය ඉගෙන ගෙන ඇත්තේ ස්වකීය සහෝදර සහෝදරියන්ගේ උදව්වෙනි.

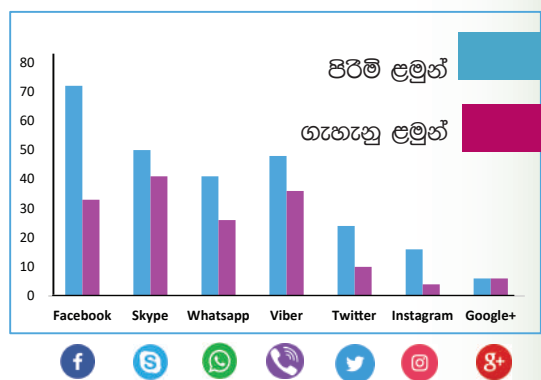
අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන ළමයින් (Online users), එසේ කිරීමට හේතුවන ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් පහත සඳහන් පරිදි හඳුනාගත හැකි වෙයි.

කරුණා	සමස්ත සංඛ්‍යාව	පිරිමි ළමුන්	ගැහැනු ළමුන්
අධ්‍යාපනයට අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීම	86.2%	84.1%	92.1%
තොරතුරු/මාදුකාංග/වීඩියෝ වැනි දෑ බාගත (download) කර ගැනීම	71.8%	74.3%	65.1%
චිත්‍රපට/යූ ටියුබ්/ වීඩියෝ වැනි දෑ නැරඹීම	60.8%	62.4%	56.5%

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඉහළම පරිශීලනයක් සහිත වෙබ් අඩවි 20 පිළිබඳ කරන ලද ශ්‍රේණිගත කිරීමට අනුව ප්‍රමුඛස්ථානයට පත්ව ඇත්තේ ෆේස් බුක් (Face book) සමාජ මාධ්‍ය යෙදවුමයි. අන්තර්ජාලය භාවිත කරන ළමයින් (Online users) බහුතරයක් එනම් 84% ක් සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලනය කරයි. අන්තර්ජාලය භාවිත කරන ගැහැනු ළමයින්ගෙන් 71% ද පිරිමි ළමයින්ගෙන් 89%ද සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලනය කරයි.

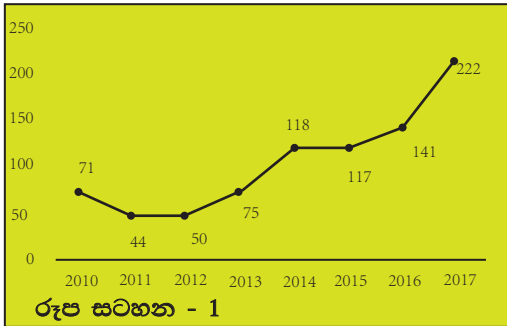
අන්තර්ජාලය පරිශීලනය කරන ළමයින් (Online users), වඩාත්ම පරිශීලනය කරනු ලබන සමාජ මාධ්‍ය ලෙස ෆේස්බුක් (Facebook) පෙන්වුම් කරන අතර එහි අගය 61.7% කි. (පිරිමි ළමයින් 72%, ගැහැනු ළමයින් 33.1%) වඩාත්ම පරිශීලනය කරනු ලබන සමාජ මාධ්‍යයන් ලෙස අනුපිළිවෙලින් ස්කයිප් (Skype) (47.5%), වයිබර් (viber) (45%), වට්ස්ඇප් (WhatsApp) (37.2%), ට්විටර් (Twitter) (20.3%) සහ ඉන්ස්ටග්‍රෑම් (Instagram) (12.7%) හැඳින්විය හැකිය.

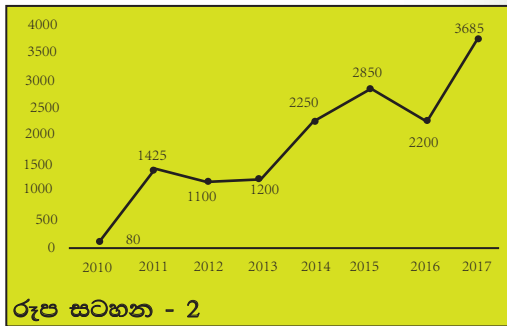
සයිබර් අවකාශය තුළ ආරක්ෂාව

සයිබර් අවකාශය තුළ ඇති අසීමිත අවස්ථාවන් හා ප්‍රයෝජනයන් මෙන්ම අවදානම්කාරී හා අභියෝගාත්මක තත්ත්වයන් ද ඒ හා සමානව හෝ ඇතැම් විට ඉක්මවා යන පරිද්දෙන් ද පවතී. වසර 2016 දී, ජාත්‍යන්තර විදුලි සංදේශන සංගමය (International Telecommunications Union) විසින් ස්වකීය සාමාජික රටවල් 193 සඳහා පිළියෙල කළ ගෝලීය සයිබර් ආරක්ෂණ දර්ශකයෙහි (Global Cyber Security Index - GCI) ශ්‍රේණිගත කිරීමට අනුව ශ්‍රී ලංකාවට හිමිව ඇත්තේ 72 වන ස්ථානයයි. වර්ෂ 2015 තුළ ලොව පුරා සයිබර් අවකාශය තුළ ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වූ සිද්ධීන් මිලියන 59.06 ක් වාර්තා වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ 2017 වර්ෂය තුළ වාර්තා වූණු එවැනි සිදු වීම් ගණන 3907 කි. ඉන් 3685 (94.3%) ක්ම සමාජ මාධ්‍ය ආශ්‍රිතව සිදු වී ඇත.

වර්ෂ 2010 සිට 2017 දක්වා කාල පරාසය තුළ අප රටෙහි සයිබර් ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වූ සිදුවීම්වල 4500% ක ඉහළ යාමක් වාර්තා වී ඇත ⁵. වසර 2010 සිට 2017 දක්වා ශ්‍රී ලංකාව තුළ සයිබර් ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වූ සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා වූණු සිද්ධීන් ගණන පහත ප්‍රස්ථාර දෙක ඇසුරින් දක්වා ඇත. (රූපසටහන 1 සහ 2)

සයිබර් ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වූ සිද්ධීන් සමාජ මාධ්‍ය සම්බන්ධ නොවූ

සයිබර් ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වූ සමාජ මාධ්‍ය සම්බන්ධ වූ සිද්ධීන්

2017 වසරේ සයිබර් ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වූ සමාජ මාධ්‍ය සම්බන්ධ සිද්ධීන් (සිද්ධීන් 3685) හි වර්ගීකරණය පහත දක්වා ඇත.

වෙනත් (Other)	287			
බුද්ධිමය දේපල උල්ලංඝනය කිරීම (Copyright Violation)	7			
අසභ්‍ය වීඩියෝ (Pornographic video)	17			
දුරකථන අංක අවහානිතය (Misuse of Phone Numbers)	54			
සයිබර් අවකාශය තුළ තර්ජනය හා හිංසනය (Threatening & Cyber Bullying)	57			
ඡයාරූප අවහානිතය (Photo Abuse)	416			
සමාජ මාධ්‍ය ගිණුම්-වලට අනවසර ඇතුළුවීම (Hacking Social Media account)	829			
ව්‍යාජ සමාජ මාධ්‍ය ගිණුම් (Fake Social Media account)			2018	

රූප සටහන - 3

- අන්තර්ජාලය භාවිත කරන ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගෙන් 35% ක් සිය සියලුම ගිණුම් සඳහා එකම මුරපදය (Password) භාවිත කරයි.
- ශ්‍රී ලාංකික අන්තර්ජාල පරිශීලකයන්ගෙන් 31% ක් ස්වකීය මුරපද (Password) සෙවුම් මෙවලම් (Browsers) තුළ තැන්පත් (Save) කර තබයි.
- අන්තර්ජාලය භාවිත කරන ශ්‍රී ලාංකික තරුණ ප්‍රජාවෙන් 43% ක් නොදන්නා මිතුරු අයදුම් (friend requests from unknown) අනුමත කරයි. ඔවුන්ගෙන් 33% ක් එවැනි අනුමත කිරීම් නිසා අනර්ථකාරී තත්ත්වයන්ට මුහුණදී ඇත.

සයිබර් අවකාශය තුළ ළමයින්ගේ ආරක්ෂාව

ශ්‍රී ලංකාව තුළ අන්තර්ජාලය භාවිත කරන ළමයින්ගෙන් (Online users) සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් අවදානම් සහගත හැසිරීම් වල යෙදෙන බව පහත දත්ත අනුව අවබෝධ කරගත හැකිය.⁶

හැසිරීම් ස්වභාවය	සමස්තය		
අන්තර්ගතය (Content) අසහන යැයි සම්මත පණිවිඩ, වීඩියෝ, ඡායාරූප යැවීම/අන්තර්ජාලයට මුදා හැරීම	10.7%	11.9%	7.3%
හැසිරීම පහත සඳහන් (Conduct) ක්‍රියාවන් හතරෙන් එකක්	24.7%	-	-
තම වයස පිළිබඳ සත්‍ය වසන් කිරීම	13.1%	14.4%	9.3%
අසත්‍ය තොරතුරු භාවිත කරමින් සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලනය	16.7%	18.6%	11.6%
පිටස්තර අයගේ මුරපද භාවිත කර ඔවුන්ගේ ගිණුම්වලට ඇතුළු වීම	5.1%	5.7%	3.5%
තවත් අයෙකුගේ මනෝ භාවයන්ට/හැඟීම්වලට වේදනා ඇතිවන හෝ අප්‍රිය ජනක පණිවිඩ යැවීම	24.8%	27.4%	17.6%
සබඳතා පැවැත්වීම (පහත සඳහන් ක්‍රියාවන්(Contact) තුනෙන් එකක්)	41.3%	-	-
ආගන්තුක පුද්ගලයන් විසින් කතා බහ (chat) කිරීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම් පිළිගැනීම	21.9%	24.6%	14.4%
ආගන්තුක පුද්ගලයින් සමග ඡායාරූප හුවමාරු කර ගැනීම	14.3%	17.2%	6.3%
ආගන්තුක පුද්ගලයින් සමග ස්වකීය පුද්ගලික තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම	8.0%	9.3%	4.5%
වාණිජ කටයුතු සඳහා (Commerce) - අන්තර්ජාලය මගින් අයථා මිලදී ගැනීම් (Inappropriate Online Shopping) සිදුකිරීම	30.9%	35.4%	18.5%
අධික භාවිතය (Excessive Use) - දිනකට කිහිප වතාවක් අන්තර්ජාලය පරිශීලනය කිරීම	28.7%	34.0%	13.7%

අන්තර්ජාලය ඔස්සේ මූලින් හමුව පසුව ඒ අය සමග මුහුණට මුහුණ හමු වුණු ළමා අන්තර්ජාල පරිශීලකයන්ගේ (Online users) ප්‍රතිශතය 27.9% කි. තවත් 25.2% ක් ළමුන් එවැනි හමුවීම් සඳහා අපේක්ෂාවෙන් සිටියහ. අන්තර්ජාලය ඔස්සේ මූලින් හමුව පසුව

අනුගමනය කළ පියවර	සමස්තය		
කිසිවකුටත් දන්වා නැත	18.3%	18.2%	19.2%
මිතුරෙකුට පවසා ඇත	36.3%	38.1%	24.0%
පවුලේ අයෙකුට පවසා ඇත	32.4%	33.0%	28.0%
වෙනත්	13.0%	10.7%	28.8%
එකතුව	100%	100%	100%

මුහුණට මුහුණ ආගන්තුකයින් හමුවන ළමයින්ගෙන් 18.3% ක් එසේ සිදු කර ඇත්තේ කිසිවෙකුටත් නොදන්වමිනි. තවත් 36.3% ක් මිතුරෙකුට පමණක් තම හමුව පිළිබඳව දැනුවත් කර තිබුණි⁶.

තොරතුරු ලබාගත් මූලාශ්‍රය	සමස්තය		
කිසිදු මූලාශ්‍රයක් පිළිබඳ නොදන්නා	10.5%	11.3%	8.5%
පාසැල් ගුරුවරුන්ගෙන් සහ තොරතුරු	11.5%	6.7%	25.0%
තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන වලින්	23.6%	18.4%	38.0%
දෙමව්පියන්ගෙන්	34.7%	31.5%	43.6%
සහෝදර සහෝදරියන්ගෙන්	41.0%	46.4%	26.1%
ජන මාධ්‍යවලින් (රූපවාහිනි, රේඩියෝ, පුවත්පත්)	24.0%	24.9%	21.4%
වෙබ් අඩවිවලින්	18.0%	21.2%	9.1%

බොහෝමයක් සමාජ මාධ්‍ය ජාලා ස්වකීය පරිශීලකයන්ගේ පුද්ගලිකත්වය (Privacy) තහවුරු කර ගැනීම පිණිස විකල්ප යෙදවුම් (Options) අවස්ථා ලබා දී ඇත. එයට හේතුව එම සමාජ මාධ්‍ය ජාලා පවතින තත්ත්වයෙන්ම (Default) භාවිත කළහොත් එම යෙදවුම් තුළ පවතින ආරක්ෂණ විධි විධානයන් හා ක්‍රමෝපායන් (Privacy settings) අවම මට්ටමක පැවතීමයි. අන්තර්ජාලය පරිශීලනය කරන ළමයින්ගෙන් (Online users), ආසන්න වශයෙන් පිරිමි ළමයින් හතර දෙනෙකුගෙන් එක් අයෙකු හා ගැහැනු ළමයින් තුන් දෙනෙකුගෙන් එක් අයෙක් මේ විධිවිධානයන් පිළිබඳව කිසිවක් දැන නොසිටියහ. 8% දෙනෙකු පමණ මේ පිළිබඳ දැන සිටියත් අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳ ඔවුන් අවබෝධයකින් නොසිටියහ⁶.

අන්තර්ජාල සුරක්ෂිතතාවය (Online Security) පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගත හැකි විශ්වසනීය මූලාශ්‍රයන් පිළිබඳව අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන ළමයින්ට (Online users) නිසි අදහසක් නොතිබුණි. මෙම පසුබිම තුළ මෙම ළමයින්ගෙන් බහුතරයක් විශ්වාසය තබා තිබුණේ ස්වකීය සහෝදර සහෝදරියන්ගේ හා මිතුරන්ගේ උපදෙස් මතය. එම අගයන් පිළිවෙලින් 34.7% ක් හා 41% ක් විය.

අන්තර්ජාලය පරිශීලනයේ දී වින්දිතභාවයකට පත් වුවහොත් අවශ්‍ය සහාය සඳහා යොමු විය යුතු ආයතන හා බලධාරීන් පිළිබඳ අන්තර්ජාල පරිශීලනය කරන ළමයින් (Online users) සතු අවබෝධය ඉතාමත් දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි. ළමයින්ගෙන් 83.7% ක්ම අන්තර්ජාල ආශ්‍රිත ගැටලුවක් ඇති වුවහොත් ඒ පිළිබඳ වාර්තා කළ යුත්තේ කා හටද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් භාවයකින් නොසිටියහ. වාර්තා කළ හැකි වගකිව යුතු ආයතන නම් කිරීමට නිශ්චිතව දැන සිටියේ 2.6% ක් පමණි.

මූලාශ්‍ර

1. International Organization for Standardization. ISO/IEC 27032:2012(en) Information technology — Security techniques — Guidelines for cybersecurity [Internet]. [cited 18th June 2019]. Available from: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso-iec:27032:ed-1:v1:en>
2. We Are Social(2019). DIGITAL 2019 - ESSENTIAL INSIGHTS INTO HOW PEOPLE AROUND THE WORLD USE THE INTERNET, MOBILE DEVICES, SOCIAL MEDIA AND E-COMMERCE [Internet]. Available from : <https://wearesocial.com/global-digital-report-2019>
3. We Are Social (2019). DIGITAL 2019 - GLOBAL DIGITAL YEARBOOK : ESSENTIAL DIGITAL DATA FOR EVERY COUNTRY IN THE WORLD [Internet]. Available from : <https://datareportal.com/reports/digital-2019-global-digital-yearbook>
4. Sri Lanka CERT|CC (2017). Youth Survey on Social Media Security and Privacy [Internet]. Available from : <https://www.cert.gov.lk/Downloads/YourthSurvey2018.pdf>
5. Sri Lanka CERT|CC (2018). Information and Cyber Security Strategy of Sri Lanka 2019 - 2023 [Internet]. Available from : <https://www.cert.gov.lk/Downloads/NCSStrategy.pdf>
6. United Nations Children’s Fund (UNICEF) (2017). KEEPING CHILDREN IN SRI LANKA SAFE AND EMPOWERED ONLINE [Internet]. Available from : <https://www.unicef.org/srilanka/media/281/file/Digital%20landscape%20study.pdf>
7. Database of Top Sites Accessed in Sri Lanka – eNovation4D Ltd